

● Львівське управління освіти - здійснює реформу освіти, використовуючи західні моделі освіти.

● Фонд демократичних ініціатив - незалежна НДО в м. Києві, яка проводить опитування громадської думки, дослідження і аналіз, а також надає цю інформацію і проводить навчання для журналістів, політичних оглядачів і політиків.

Допомога українській стороні включала також такі навчальні програми: лідерські навички, підготовка інструкторів, менеджмент НДО, демократичні процеси, навчання вчителів, навички володіння комп'ютером і підприємництво для жінок. Більшість роботи в межах програми здійснювалась канадськими і українськими добровільними працівниками. В окремих випадках, коли не було добровільних працівників з необхідними навичками, залучались консультанти. Більша частина навчальних програм здійснювалась в Канаді шляхом короткотривалих навчальних візитів тривалістю від двох тижнів до трьох місяців, а не в Україні, як це було під час перших проектів. Також програма допомогла придбати деяке обладнання, підготувати навчальні матеріали, такі як підручники та довідники.

«Протягом останніх двох років наші українські партнери демонструють більшу впевненість у власних можливостях, —

Партнери в громадянському суспільстві: провідники «Пласту» з України під час орієнтаційної сесії в Торонто

відмічає Тоні Березовецький, керівник програми. — Одержані знання вони самостійно передають іншим. Тепер вони набагато менше полягаються на канадських партнерів у розробці і здійсненні програм. Наші українські партнери співпрацюють між собою і допомагають один одному, тоді як раніше вони працювали ізольовано. Також українські партнери встановили багато нових контактів з канадськими організаціями і ми очікуємо, що ці нові партнерські стосунки будуть продовжуватися поза межами проекту».

Третій сектор в Україні все ще переживає багато серйозних проблем. Законодавство стосовно НДО не відповідає сучасним потребам, і лідери та керівники НДО потребують сталої професійної підготовки у відповідних напрямках. НДО

повинні встановити міцніші зв'язки і взаємо-розуміння із приватним сектором, всіма рівнями уряду і широкими верствами населення. Незважаючи на те, що теперішня програма швидко наближається до кінця, КБМО планує продовжувати роботу з організаціями третього сектора України в майбутніх проектах для вирішення цих проблем.

ВІДДІЛ ПІДТРИМКИ ПКУП

Остання програма партнерства характеризується наявністю окремого відділу під назвою «Відділ підтримки ПКУП», який займався проведенням брифінгів, орієнтаційних сесій, консультативних зустрічей, відповідав за бюро Програми канадсько-українського партнерства у Києві та за видання журналу «Канада-Україна Монітор».

Одна з причин значного успіху програм «Партнери у прогресі» та ПКУП - це наявність доброї підтримки. Ця підтримка матеріалізувалась у формі офісу ПКУП у Києві, проведенні брифінгів для добровільних дорадників перед їх поїздками на Україну, орієнтаційних зустрічей з українськими представниками в Канаді та регулярних консультативних зустрічей з усіма партнерами.

За останні п'ять років брифінги еволюціонували від триденних сесій з наголосом на питаннях міжкультурного спілкування до одноденних інтенсивних сесій, на яких збалансовано розглядається політичний аналіз та питання міжкультурних стосунків.

«Ми провели понад 20 брифінгів за останні два роки, — говорить Геллі Ейфорд, керівник Відділу підтримки програм. — Наші де-брифінги після закінчення місії демонструють, наскільки важливі ці брифінги для успіху місії. Вони надають можливість визначити людей, які, можливо, не готові до труднощів роботи в Україні і яким потрібна додаткова допомога».

Брифінги включають презентації на теми політичної історії України, питань міжкультурних стосунків, поради щодо охорони здоров'я та безпеки, поради досвідчених керівників програм, питання культурного шоку і кривої пристосування і практичні поради, як краще досягати результатів.

Орієнтаційні сесії для українців почали проводитись лише минулого року, однак вже зараз можна говорити про їх значну користь в допомозі українцям розуміти та краще використовувати канадський досвід. Сесії включають презентації на такі теми: історія культури Канади, стилі канадського керівництва (менеджменту), пріоритети фінансування КАМР, імміграція українців в Канаду та культурний шок. Відгуки про ці орієнтаційні сесії дуже позитивні. І українці, і їх канадські господарі вважають, що вони допомагають уникнути багато непорозумінь, які заважали попереднім

програмам.

Консультативні зустрічі між партнерами є ще одним успішним нововведенням ПКУП. Ефект цих зустрічей стосовно виконання програм, хоч його і важко виміряти, дуже позитивний. Керівники програм мають нагоду поділитись ефективними новаторськими заходами, обмінятись досвідом і одразу почути реакцію КАМР.

Але, мабуть, найуспішнішим компонентом Відділу підтримки програм є бюро ПКУП у Києві.

БЮРО КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА У КИЄВІ

Історія бюро Програми канадсько-українського партнерства (БККУП) розпочалась у березні 1993 року, в час, коли іноземців в Україні було небагато, а площі для офісів ще менше. Спочатку бюро називалося «Канадське бюро співробітництва» і формально було зареєстроване як бюро КБМО. Початкова ціль бюро полягала у наданні підтримки першій ініціативі «Партнери у прогресі» і Програмі надання добровільних дорадників Канадської організації керівників (КЕСО). Ця підтримка включала надання допомоги програмам та полегдження різних потокових справ, а також проведення брифінгів для добровільних дорадників.

Зміна ініціативи «Партнери у прогресі» на ПКУП у 1994 році знаменувало виникнення нових орієнтирів та завдання для БПККУП. Крім надання оперативної та адміністративної різноманітної допомоги канадським добровільним дорадникам, бюро почало проводити брифінги для офіційних українських осіб, які приїжджають до Канади. В Києві українські фахівці у секторах швидкого набиралась досвіду і ставали експертами у допомозі канадським менеджерам при визначенні нових українських партнерів, спостереженні за ходом виконання розпочатих проектів і - на пізніших етапах - при розробці робочих планів. Також вони робили усні і письмові переклади, аналітичні аналізи та надавали допомогу при вирішенні поточних справ — завжди ефективно і з гумором.

У 1996 році бюро ПКУП стало частиною Відділу підтримки програм Нової ПКУП, але знову ж таки під егідою Канадського бюро міжнародної освіти (КБМО). Керує цим бюро канадець Любомир Маркевич. В час найбільш інтенсивної роботи бюро мало сім українських співробітників, включно із фахівцями у секторах.

Зручне розташування бюро на четвертому поверсі престижного Українського дому на вулиці Хрещатик якраз навпроти готелю «Дніпро» відіграло важливу роль у пропагуванні іміжду канадської технічної допомоги в Києві. Завдяки добрій роботі бюро завоювало прекрасну репутацію серед інших подібних програм технічної співпраці, розташованих у Києві. Тепер бюро ПКУП запрошують